

**nationaal
Veteranen Platform**
Belangenbehartiger van Nederlandse Veteranen

Concept

Jaarplan 2024

+Nationaal Veteranen Platform 35-jaar

“Van éénmanslobby naar professionele belangenbehartiger”

Jaarplan 2024 nationaal VP

Gebaseerd op

het huishoudelijk reglement nationaal VP en

het beleidsplan nationaal VP 2021 – 2025

Vastgesteld tijdens de Algemene Vergadering nationaal VP op 13 december 2023 te 's-Hertogenbosch

Inleiding

In mei 2024 bestaat het nationaal Veteranen Platform (VP) 35 jaar. Ook is het tien jaar geleden dat de veteranenwet en -besluit in werking zijn getreden. Redenen om stil te staan bij de vele ontwikkelingen die sinds die tijd hebben plaatsgevonden. Gedurende het jaar zal bij diverse activiteiten hieraan aandacht besteed worden, uitmondend in een eindejaarsbijeenkomst die in het teken zal staan van deze mijlpalen. Dit alles levert een bijdrage aan de zichtbaarheid van het nationaal VP in de maatschappij en het stilstaan bij deze mijlpaal met de aangesloten organisaties.

Met het jaarplan 2024 geeft het nationaal VP invulling aan het vierde jaar van het beleidsplan nationaal VP 2021-2025 "de veteraan in de samenleving". Het jaarplan is een plan op hoofdlijnen dat dient als rechtvaardiging voor de begroting die daartoe ook deel uitmaakt van dit jaarplan. Het jaarplan kan vervolgens nader worden uitgewerkt in een activiteitenplan van het bestuur nationaal VP en een takenlijst voor het bureau nationaal VP.

Het nationaal VP richt zich op de exclusiviteit van de veteranenstatus tussen alle andere hoog-risicoberoepen, het ontwikkelen van het veteranengevoel als succesfactor bij de overgang van Defensie naar een werkkring in de burgermaatschappij en bij de ondersteuning van de post actieve veteranen bij het vinden van hun plaats in de samenleving met meerwaarde voor de maatschappij.

Het nationaal VP werkt aan een verbetering van haar zichtbaarheid in de maatschappij. Het project Helden op Kunstwerken zal, met een vijftigtal vernoemingen aflopen. Het nationaal VP sluit aan bij het project 80 jaar bevrijding van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Ook de Nederlandse Veteranendag draagt bij aan de zichtbaarheid.

Extern richt het jaarplan zich op verder bekendheid van het nationaal VP: belangenbehartiging kan niet zonder het onderhouden van een breed netwerk van mensen en instanties die besluiten nemen over de erkenning en waardering van alsmede de zorg voor de Nederlandse veteranen en hun relaties.

Intern richt het jaarplan zich op de verbetering van de bedrijfsvoering en het versterken van het ledencontact. Nu in 2023 de Statuten zijn gewijzigd en het huishoudelijk reglement is aangepast, moet het bestuursreglement en het reglement voor de centrale klachten- en geschillencommissie nader vorm krijgen.

Het voorliggende jaarplan volgt de vier speerpunten van het nationaal VP: belangenbehartiging, de veteraan in de samenleving, transitie en nuldelijnsondersteuning. Ook besteden we aandacht aan de bedrijfsvoering intern het nationaal VP. Maar eerst gaan we in op het lustrum.

35-jarig bestaan nationaal VP

In mei 2024 bestaat het nationaal VP 35 jaar. Dat wordt gevierd. Met de viering beogen we stil te staan bij het lustrum maar ook om extra aandacht te generen voor het werk van het nationaal VP, Nederlandse veteranen en hun relaties. Het lustrum valt samen met het tienjarig bestaan van de veteranenwet- en besluit.

Met de viering van het lustrum creëert het nationaal VP zichtbaarheid en daarmee aandacht van de samenleving en sponsors voor het nationaal VP. Om dit te bereiken worden diverse kleinere activiteiten georganiseerd. De laatste activiteit in het lustrumjaar is de eindejaar bijeenkomst die in het teken staat van het lustrum met een bijzondere aandacht voor de zorg voor de veteranen en hun relaties. Gedurende het jaar worden nog enkele activiteiten georganiseerd. Te denken valt aan een bijeenkomst met externe stakeholders ten behoeve van externe belangenbehartiging (tweede kwartaal), een activiteit gericht op belangenbundeling (eerste kwartaal), een activiteit waarbij de veteraan in de samenleving centraal staat (derde kwartaal/NLVD) en een activiteit in het kader van transitie (derde of vierde kwartaal). Om het bestuur te ondersteunen in deze activiteiten, zal er een lustrumcommissie worden samengesteld.

Belangenbehartiging

Algemeen

Op grond van de Veteranenwet, waarin het nationaal VP wordt genoemd als de belangenbehartiger van de Nederlandse veteranen, heeft het nationaal VP het mandaat van zowel de minister als de lidorganisaties om op te komen voor de belangen van alle Nederlandse veteranen en hun relaties. Om dit te kunnen bereiken is het gewenst en noodzakelijk dat onze partners die rol erkennen en herkennen. Zichtbaarheid van en waardering voor onze inbreng is daarvoor van belang. 2024 staat in het teken van activiteiten om dit nog beter over het voetlicht te brengen.

Externe belangenbehartiging

Doel is om een gewaardeerd en gerespecteerd gesprekspartner te zijn die gevraagd en ongevraagd wordt geïnformeerd en betrokken bij relevante beleids- en/of besluitvorming.

Met de belangrijkste partijen op het gebied van erkenning, waardering en zorg (zoals onder meer de Staten-Generaal (met name de vaste Kamercommissie Defensie (VCD)), het ministerie van Defensie, het Nederlandse Veteraneninstituut, de Veteranenombudsman, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), werkgevers en de centrales van overheidspersoneel) wordt in 2024 minimaal een

keer gesproken. Daarbij wordt speciale aandacht besteed aan de nieuwe VCD en bewindslieden die na de recente verkiezingen en nog lopende formatie zijn aangetreden.

Daarnaast zal worden geïnvesteerd in de beleidsmedewerkers van de belangrijkste partners door een gezamenlijk informeel overleg te organiseren.

De ontwikkelingen met betrekking tot de inzet van de krijgsmacht van de afgelopen jaren heeft de nodige discussie opgeleverd over criteria voor het toekennen van de veteranenstatus. Vanuit het bewaken van de 'exclusiviteit' van deze status, die is gebaseerd op het toekennen van rechten en plichten die aan het beroep en vooral de inzet van militair zijn verbonden, neemt het nationaal VP actief deel aan deze discussie.

Bij beleidsmakers zal ook in 2024 aandacht gevraagd blijven worden voor de belangen van de relaties en nagelaten betrekkingen. Doel is het genereren van erkenning en waardering van deze groep die voor veteranen veel betekenen of betekend hebben. Een positieve ontwikkeling is de op handen zijnde uitbreiding van de Regeling Reünie-faciliteiten, zoals die inmiddels binnen het georganiseerd overleg is afgesproken.

In 2024 gaat het nationaal VP ook aandacht besteden aan het behartigen van de belangen in de beeldvorming. Die aandacht is mede gebaseerd op de algemene aanbevelingen die voortvloeien uit het onderzoek 'Focus op Dutchbat 3'. Het nationaal VP gaat daartoe contact onderhouden met redacties van de belangrijkste omroepen en dagbladen zodat zij in voorkomend geval het VP weten te vinden en raadplegen over veteranenonderwerpen.

Daarbij zal speciale aandacht zijn voor groepen waarover ook in de afgelopen jaren het debat is gevoerd, zoals de militaire inzet in het voormalig Nederlands Indië en Afghanistan.

Het nationaal VP blijft in 2024 ook nauwlettend de voortgang van het wetenschappelijk onderzoek naar de Nederlandse inzet in Afghanistan volgen.

Interne belangenbundeling

Onder de interne belangenbundeling verstaat het nationaal VP de wijze waarop de aangesloten organisaties en het bestuur VP met elkaar in verbinding staan (ledencontact). Daarbij is het van groot belang om te weten wat er bij de aangesloten organisaties leeft, zodat belangenbehartiging naar buiten toe verantwoord vorm krijgt. Tegelijkertijd is het van belang dat de leden weten waar hun bestuur VP mee bezig is.

Dit ledencontact krijgt langs twee lijnen vorm.

De eerste lijn is de lijn waarmee het bestuur samenwerkt en zich "verantwoordt" naar de leden. Onder samenwerken wordt verstaan dat projecten, die leiden tot een concreet product, samen worden opgelopen. Het betreft hier het veelvuldig samenwerken in veelal tijdelijke commissies. Te denken valt aan een commissie die een jaarplan opstelt, die de bedrijfsvoering nader uitwerkt, die het beleidsplan oplevert of een eindejaar bijeenkomt organiseert etc. Deze weg is reeds ingeslagen maar kan verder worden uitgewerkt. Daarnaast is er sprake van reguliere informatievoorziening. De structurele reguliere informatievoorziening bestaat uit het publiceren van verslagen van (bestuurs-) bijeenkomsten en anderszins. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de activiteiten van het bestuur. Deze informatievoorziening verloopt digitaal bij voorkeur met behulp van de website. Het geeft de aangesloten organisaties een beeld over waar het bestuur VP mee bezig is. Het geeft de aangesloten organisaties ook de mogelijkheid van meedenken. De reguliere informatievoorziening kan ook incidenteel van aard zijn. In dat geval staat een concreet issue centraal zoals nu actueel het Afghanistanonderzoek.

De tweede lijn is de directe verbinding tussen bestuur en de aangesloten organisaties. Enerzijds treden bestuur en aangesloten organisaties in verbinding op verzoek van een aangesloten organisatie. Het initiatief komt van de aangesloten organisatie die met één of meer bestuursleden wil overleggen over welke (gezamenlijk) belang dan ook. Anderzijds gaat het bestuur zogenaamde 'koffietafels' organiseren. Daartoe worden groepen aangesloten organisaties uitgenodigd om in groepjes van 5-7 leden van gedachten te wisselen over al wat leeft. Het komende jaar gaan we deze momenten periodiek organiseren. Verder is het natuurlijk steeds mogelijk om met elkaar in verbinding te staan bij een van de vele veteranenactiviteiten die worden georganiseerd.

In 2024 krijgt het ledencontact nader vorm.

Veteraan in de samenleving

De aandacht van de samenleving voor andere risicoberoepen neemt toe en daarmee staat de bijzondere positie van de veteraan onder druk. We richten ons daarom op het versterken van de positie van de veteraan in de samenleving, zonder andere risico beroepen te kort te doen.

Doel is om meer aandacht te genereren voor de veteraan vanuit de samenleving. Door de communicatie over de toegevoegde waarde van de veteranen met de externe partijen af te stemmen zodat de boodschappen elkaar versterken (zie ook externe belangenbehartiging).

Wij willen dat de (veteranen-) vlag gehesen wordt op publieke gebouwen bij evenementen. Het past ook in onze ambitie om deze vlag ook gehesen te krijgen bij private ondernemingen. Gemeenten, Provincies, Ministeries en andere organisaties die van belang zijn voor de veteranengemeenschap worden begin 2024 weer met een brief gevraagd ook in 2024 de (veteranen-) vlag bij passende gelegenheden te hijsen.

Met het National Comité Veteranendag is afgesproken het hijsen van de Veteranenvlag structureel wordt opgenomen in het dagprogramma van de Nationale Veteranendag. Ook in 2024 zal dit wederom gebeuren.

Door met het National Comité Veteranendag te overleggen over een toekomstbestendige Veteranendag als onderdeel van het versterken van de positie van de veteraan in de samenleving en het waarborgen van blijvende waardering van de samenleving: kleinschalig, hele jaar door, exclusief, modern.

In het jaar 2024 zal weer een aantal kunstwerken (bruggen en viaducten) worden vernoemd naar militairen die na 1960 zijn omgekomen tijdens missies voor Nederland.

In samenwerking met de aangesloten organisaties zullen we moeten bezien hoe hun achterban zich nog meer zichtbaar kan inzetten voor de samenleving. Te denken valt aan het meer zichtbaar bemensen van bijvoorbeeld stembureaus in de periodes dat er stemmingen zijn. Maatschappelijke participatie bevordert bovendien de zelfredzaamheid van veteranen en voorkomt sociale isolatie en eenzaamheid.

Transitie

Met transitie beogen we een betere overgang van de veteraan in actieve dienst naar een nieuwe arbeidzame omgeving in de burgermaatschappij maar ook de transitie van actief werkende naar gepensioneerde. In principe geldt dit voor alle militairen, maar wij zullen ons met name richten op de veteranen.

Doel is een vloeiende overgang naar de burgermaatschappij van veteranen die Defensie verlaten, door het verbeteren van de transitie op basis van de aanbevelingen in The Veterans Transition Review en het boek Military Veteran Reintegration: Approach Management and Assessment of Military Veterans Transitioning to Civilian Life maar vooral het "Plan van aanpak verbetering transitie(-zorg) Defensie" van de HDP

Defensie is als werkgever in elk geval de eerst aangewezen persoon die zorgdraagt voor de transitie naar de burgermaatschappij, maar ook voor de transitie naar de volgende levensfase (FLO of pensioen). Zo willen we dat een veteraan die Defensie verlaat actief wordt gewezen, naast alle overige zaken, op het bestaan van verenigingen van en voor veteranen. We willende HDP bewegen gedurende de hele loopbaan van de militair commandanten aandacht te (kunnen) laten geven aan de transitie (het aanbieden van scholing/educatie, het ontwikkelen van competenties gericht op financiële redzaamheid, huisvesting, integratie op de civiele arbeidsmarkt, maatschappelijke ondersteuning en gezondheidszorg) en mogelijke problemen bij de transitie bespreekbaar te maken.

Wij willen bij commandanten van welk niveau dan ook benadrukken het belang van op passende momenten aandacht te besteden aan de veteranen binnen de eenheid en hen in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan activiteiten die voor veteranen en hun thuisfront worden georganiseerd. Veteranenwerk voor actief dienende militairen zou als dienstverrichting moeten worden aangemerkt.

Wij willen commandanten steun bieden bij het ontwikkelen van 'het veteranengevoel'. Veel actief dienende militairen voelen zich (nog) geen veteraan; ze hebben gedaan wat nodig is. Toch is het goed om al in de actieve diensttijd bewustwording aan te brengen; ook dit ondersteunt de transitie. Te beginnen bij de informatievoorziening aan de veteraan vanaf het moment van het verkrijgen van de veteranenstatus, het zo nodig ondersteunen van de veteraan bij het werken aan zijn/haar herstel, het versterken van de positie van de veteraan in de samenleving en het blijvend aandacht geven aan de relaties van de veteraan.

Door de uitvoering te bewaken van het "Plan van aanpak verbetering transitie(-zorg) Defensie" de Defensierichtlijn om dienstverlatingsprogramma's voor alle militairen te organiseren naast de bestaande bijeenkomsten voor militairen die met leeftijdsontslag gaan.

Door bij de diverse operationele commando's het belang te benadrukken om de HR-diensten bij de eenheden uit te breiden met één of twee (post-)actieve veteranen die zich bezig houden met het vinden, binden en boeien van de actief dienende veteraan zodat ook in de postactieve periode de onderlinge contacten en met het thuisfront blijven behouden.

Door transitie een vast onderwerp te maken van het jaarlijks overleg met de plaatsvervangend commandanten van de Defensieonderdelen.

Zorg

In 2021 is de coördinerende taak met betrekking tot de NOS overgedragen aan het NLVi. Bij het NLVi is de landelijk coördinator NOS aangesteld als medewerker. Hij is budgetverantwoordelijk en verantwoordelijk voor de aansturing en uitvoering van het NOS conform het beleidsplan dat onder verantwoordelijkheid van het nationaal VP is opgesteld. Het nationaal VP blijft verantwoordelijk voor de beleidsmatige aspecten. Met ingang van 2024 draagt het NLVi zorg voor de aanvraag van alle benodigde gelden: Defensie draagt de kosten voor de organisatie-, opleidings- en inzetkosten van het NOS. Het fonds heeft de afgelopen jaren subsidie verstrekt voor regionale activiteiten van het NOS.

In 2024 komt de functie van landelijk coördinator vrij. Bij de benoeming van deze functionaris, die een verantwoordelijkheid is van het NLVi, wordt het nationaal VP betrokken. Immers de landelijk coördinator draagt zorg voor de vulling van de NOS-organisatie (structuurdeel en de veteranenondersteuners), de kwaliteit van de nuldelijnsondersteuning, de noodzakelijke randvoorwaarden, zoals financiële afwikkeling en trainingen en voor de afstemming met andere betrokken partijen binnen en buiten het NOS. De veteranenondersteuners en de regiocoördinatoren van het NOS komen van de bij het VP aangesloten organisaties.

In 2024 wordt samen met het NLVi het huidige 1-loket en de landelijke zorgverlening (LZV) geëvalueerd. Het nationaal VP zal als klankbord en adviseur op treden voor een verdere ontwikkeling van het 1-loket en LZV. Hier zal ook de positie van het NOS worden beschouwd, met een verdere inzet als ondersteuner tijdens en na het zorgtraject van cliënten. Het doel is met het programmabureau LZV de inzet van de veteranenondersteuner te regelen tijdens de periode van behandeling dan wel in de transitiefase na de uitbehandeling. Ook wordt hierbij contact gezocht met de dienst maatschappelijk werk en geestelijke verzorging.

Voor een goed functioneren van het NOS zijn de uitvoerende ondersteuners van doorslaggevend belang. Zij zijn degenen die contact maken met de veteraan en/of met zijn of haar relatie. Binnen het NLVi constateert men een verschuiving wanneer het gaat om aanmeldingen en hulpvragen. Steeds meer komen deze van deelnemers aan recentere missies. Voor een goede aansluiting is het gewenst dat er voldoende ondersteuners uit deze doelgroep zijn.

Daarnaast is er sedert enkele jaren een langzame afname in het aantal geregistreerde contacten. Onduidelijk is of dit komt door onder-registratie, parallelle buddy hulp vanuit de lidorganisaties of afnemende zorgvraag. In 2024 zal door de landelijk coördinator in samenwerking met de regionale coördinatoren een inventarisatie worden gemaakt. Daarnaast zal door het nationaal VP een uitvraag

nuldelijnsondersteuning bij de aangesloten organisaties worden verricht. Rapportage zal plaatsvinden in 2024.

In 2024 zal NOS zich verder ontwikkelen. Op de agenda staan verschillende hoofdpunten, zowel qua organisatie als de kwaliteit van de ondersteuners en het systeem waarin ze werken:

- Aansluiten bij de vernieuwde structuur en werkwijze van gespecialiseerd maatschappelijk werk, zorgcoördinatie en geestelijke verzorging binnen het NLVi.
- Aandacht voor de werving en opleiding van nieuwe NOS-ers, waaronder ervaringsdeskundigen vanuit recente missies.
- Herziening van de training en streven naar een certificering van de Nederlandse Vereniging voor Psychotrauma (NtVP).
- Aansluiting bij organisatie en regelgeving vrijwilligers NLVi.
- Verbeteren van de bekendheid en herkenbaarheid van de nuldelijnsondersteuning, in communicatie maar ook door samenwerking met NLVi Erkenning en Waardering en landelijke en particuliere initiatieven. Hiertoe worden in 2024 de communicatieplannen van het nationaal VP en het NLVi op elkaar afgestemd. Zowel het beleid van het nationaal VP als de uitvoering door het NLVi dienen erop gericht te zijn de gehele doelgroep met duidelijke informatie te bereiken. De aangesloten organisaties van het nationaal VP spelen hier ook een rol in. Via hun communicatiemiddelen zoals websites en publicaties ondersteunen zij de uitvoering van het NOS. De gehele communicatieketen dient geharmoniseerd te worden.
- Versterken van de afspraken met derden organisaties, zoals de politie en het Leger des Heils.

Bedrijfsvoering

Het nationaal VP voert haar wettelijke taak uit met vrijwilligers en beroepskrachten. De vraag is of er niet, net zoals bij overige organisaties in veteranenland (zoals bv het NLVi), meer geïnvesteerd moet worden in de bemensing van het nationaal VP, in het bijzonder het bureau nationaal VP.

Het nationaal VP is de afgelopen jaren gegroeid. De ondersteuning van het nationaal VP (zowel de aangesloten organisaties als het bestuur) is in essentie gelijk gebleven. Het bureau nationaal VP bestaat uit een Hoofd bureau met momenteel twee deeltijdmedewerkers; een gezamenlijke capaciteit van iets meer dan anderhalve VTE. Deze capaciteit wordt deels betaald vanuit een opting-in contract, deels vanuit reguliere CAO Welzijn en Zorg. Als gevolg van wet- en regelgeving zal het opting-in contract op termijn aangepast moeten worden in een arbeidscontract dat de CAO Welzijn en Zorg volgt. De medewerkers van het bureau nationaal VP worden in beginsel in 2024 gewaardeerd conform de CAO Welzijn en Zorg.

De bestuursleden blijven onbezoldigd. Wel zullen de onkosten die zij maken vergoed worden. Nadere regels worden in het bestuursreglement vastgelegd. In 2024 zal het bestuursreglement in lijn gebracht worden met de Statuten en het HHR die in 2023 zijn vernieuwd en vastgesteld.

Om te kunnen bepalen wat de omvang en samenstelling moet zijn van het bureau nationaal VP is in 2023 een werkgroep bedrijfsvoering van start gegaan. De opdracht is om het bureau nationaal VP de goede dingen goed te laten doen. In 2024 moet het eindverslag gereed zijn. Op basis van dat eindverslag moet bepaald worden welke werkzaamheden uitgevoerd moeten worden, met name door het bureau nationaal VP. Nadat de werkwijze aldus is vastgesteld wordt de structuur vastgesteld. Daarbij wordt tevens bepaald welke kwaliteiten en kwantiteiten benodigd zijn om de bedrijfsvoering inhoud te geven. Daarbij zal bijzondere aandacht geschonken worden aan de continuïteit van het bureau. Eind 2024 moet het bureau nationaal VP toegerust zijn voor de toekomst.

De planning- en controlcyclus wordt opnieuw gezien. Het concept jaarplan, gebaseerd op het beleidsplan, vormt de grondslag voor de begroting die op haar beurt weer gebaseerd is op de meerjarenbegroting. Nadat het jaarplan en daarmee de begroting is vastgesteld, bestaat de mogelijkheid om een activiteitenplan als onderdeel van het bestuursreglement nader vorm te geven. Het nationaal VP is daarmee beter in staat om te sturen op zowel haar activiteiten als haar financiën.

Het nationaal VP is afhankelijk van subsidieverstrekkingen. Defensie neemt het leeuwendeel van de financiering op zich. Voor projecten kan een beroep gedaan worden op het V-fonds. Door deze structuur is het nationaal VP erg afhankelijk van de subsidieverstrekkingen en de voorwaarden die zij

stellen. Daarmee is de kans dat de subsidieverstrekkers invloed op het beleid van het nationaal VP hebben reëel. Ook de afhankelijkheid van het nationaal VP van een enkele subsidieverstrekker is te groot. Dit ondanks dat het nationaal VP een wettelijke taak heeft.

Voor wat betreft de financiering zoekt het nationaal VP naar mogelijkheden voor toekomstbestendige financiering. Het doel daarbij is om meer financiële voorspelbaarheid te realiseren en de daarmee gepaard gaande financiële rust te bereiken.

Het nationaal VP werkt aan haar bekendheid, zowel extern als intern. Een van de kritieke succesfactoren van het nationaal VP is het bekend stellen van relevante informatie en haar successen. De communicatie moet daarom eenduidig en sterk zijn. Inmiddels is de huisstijl ontwikkeld en geïmplementeerd. De website wordt in 2024 volledig aangepast op de huisstijl. De website ondersteunt de communicatie: het levert informatie voor zowel de aangesloten lidorganisaties als voor overige geïnteresseerden. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in de sociale media. Deze worden vooral gebruikt voor actuele issues, daar waar de website een meer verdiepend karakter heeft. De communicatie sluit aan op de opdracht van het nationaal VP, haar succesfactoren, haar visie, missie, ambitie en kernwaarden. De uitvoering wordt in 2024 belegd bij het bureau nationaal VP.